

Misjonstenkning og raseproblematikk

Norsk misjons forhold til Kirkenes Verdensråd (KV) har til tider vært meget kritisk for ikke å si negativt. Det faktum at Misjonsselskapets generalsekretær Kjetil Aano nå sitter i KVs sentralstyre, signaliserer ikke bare endrede holdninger i deler av misjons-Norge, men også innen KV selv. Verdensorganisasjonens misjonstenkning er ikke hva den var. Den er blitt mer mangfoldig og inkluderende, med rom for evangelikale, katolske, ortodokse og pentekostale synspunkter på misjon. Denne mer inkluderende holdningen begynte med dokumentet *Mission and Evangelism: An Ecumenical Affirmation*, som ble vedtatt av sentralkomiteen i 1982, og som fremdeles er KVs offisielle syn på misjon og evangelisering. Det var resultat av et utstrakt samarbeid mellom missiologer og misjonspraktikere fra mange forskjellige kirker og åndelige tradisjoner. Det ble vel mottatt av kirkene og la grunnlag for de samtaler som senere er ført innen KV. Den sveitsiske teologen og presten Jacques Matthey er en sentral personlighet innenfor den økumeniske misjonstenkingen og representerer denne integrerende linjen *in persona*. Med sin lyttende innstilling nyter han stor tillit i brede kretser. Han ble ansatt i KV i 1999, da han overtok som leder for KVs kommisjon for misjon og evangelisering. Med seg i bagasjen hadde han 18 års erfaring fra misjonsavdelingen for de fransktalende protestantiske kirker i Sveits, blant annet som generalsekretær. På ulikt vis har han vært engasjert i en rekke av KVs verdenskonferanser på temaet (1973, 1980, 1989, 1996) og har følgelig spilt en aktiv rolle i utformingen av KVs syn. Han var temaansvarlig for KVs verdensmisjonskonferanse, Athen 2005: "Come, Holy Spirit, Heal and Reconcile". I mars i år besøkte Matthey Norge. Her deltok han under rådsmøtet i Norges Kristne Råd med foredraget *Misjon som helbredelse og forsoning*, som vi har tatt inn i dette nummeret. Artikkelen gir et kortfattet, men godt innblikk i vår tids økumenisk misjonstenkning innen KV og blant dens medlemskirker og reflekterer den bredde Matthey selv er talsmann for. Her trekker han opp endringene i KVs

misjonstenkning og presiserer sentrale begreper som misjon, forsoning og helbredelse. Det bør innby både til refleksjon og til debatt.

Professor Olav Guttorm Myklebust (1905-2001) er en nordmann som ruver internasjonalt både som forsker og formidler. Han var misjonær for Det Norske Misjonsselskap i Sør-Afrika i de kirkelig og politisk krevende 1930-årene. Mest kjent er han som grunnleggeren av misjonsvitenskap i Norge og opprettelsen av Egede Instituttet for misjonskunnskap og misjonsgranskning (1946), Norsk Tidsskrift for Misjon (1947), Nordisk Institutt for Misjonsforskning og Ekumenisk forskning og International Association for Mission Studies (1972). I artikkelen "Neger-Psyke": *Sør-Afrika-misjonær Olav Guttorm Myklebusts bilete av afrikanarar* gjøres han selv til gjenstand for forskning. Professor Odd Magne Bakke ved Misjonshøgskolen har tatt for seg hans representasjon av afrikanere og presenterer sine funn i lys av sekulær kolonial ideologi og diskurs. Han finner klare paralleller og mener Myklebust viderefremidler og reproducerer stereotypier som fungerte legitimerende for Vestens politiske og kulturelle herredømme over Afrika. På denne bakgrunnen reises også spørsmålene om hvilke implikasjoner synet på afrikanere hadde for misjonærenes holdning til kirkelig selvstendiggjøring og rasepolitikken. I forlengelsen av Bakkes artikkel og ut fra tanken om at vi er alle barn av vår tid, spør man seg hvilken rolle raseteorier og synet på afrikanere har spilt i økumeniske sammenhenger.

I dette nummeret har vi gitt plass til et utdrag av Egedeinstituttets årsrapport samt to relativt omfattende bokanmeldelser. Biskop Ding Guangxun er den mest innflytelsesrike protestantiske teolog og kirkeleder i Folkerepublikken Kina i det 20. århundre. I 2008 forelå PhD-avhandlingen *Via Media as Accommodation Principle: The Contextual Theology of the Chinese Protestant Church Leader Ding Guangxun*, skrevet av den kinesiske teologen Jiren Li og publisert i Lund. Den anmeldes av professor og tidligere Hong Kong-misjonær Thor Strandenaes. *Med Kristus til jordens ender. Festskrift til Tormod Engelsviken* anmeldes av professor emeritus Aasulv Lande. Han karakteriserer Engelsviken som en av Norges videst orienterte missiologer og er særlig opptatt av hvordan festskriftet behandler det pluralistiske synet på misjon.

Tall kan tale. Nå foreligger en statistisk oversikt for norsk misjonsvirksomhet 2008. Den er utarbeidet av Ressursenter for misjon på oppdrag fra Norsk Råd for Misjon og Evangelisering (NORME) og offentliggjort med forklarende kommentarer på <http://misjon.info/statistikk.statistikk.0.html>.

Kristin Norseth